

जनजाती मंत्रालयाचा अनुसूचित जमाती विकास कार्यक्रम (पीएम वनबंधू कल्याण योजना) अंतर्गत अंमलबजावणी करण्यात येत असलेल्या केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वेळेवर (Just -in-Time) वितरित करण्यासाठी एसएनए-स्पर्श (SNA SPARSH) [समायोचित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण (Real Time System of Integrated Quick Transfers)] या पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपद्धतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेत केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनानिहाय (SLS) आहरण खाते उघडण्यास मान्यता देणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग,
शासन निर्णय, क्र. बीयुडी-२०२५/प्र.क्र.१०५/कार्यासन-०६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-३२,
दिनांक: २६ ऑगस्ट, २०२५.

- वाचा- १. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. सकीर्ण २०२३/प्र.क्र.८८/२३/कोषा प्रशा-५, दि. ०३.१०.२०२३
२. भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली, कार्यालयीन ज्ञापन क्र. F No. 1(27)/PFMS/2020, दि. १० जून, २०२५
३. भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, कार्यालयीन ज्ञापन क्र. F No. 1(27)/PFMS/2020, दि. १३ जुलै, २०२५
४. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. एसएनए-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा-प्रशा-४, दि. ११.१०.२०२४
५. केंद्र शासन, जनजातीय मंत्रालय, ज्ञापन क्र. ११०१३/०२/२०२५-PVTG, दि. १०.०७.२०२५
६. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५४/कोषा-प्रशा-४, दि. २३.०४.२०२५
७. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. सेवाप्र-२०२४/प्र.क्र.१३६/कोषा-प्रशा-३, दि. २०.०६.२०२५
८. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. केंद्रिय-२०२५/प्र.क्र.९७/का.१९, दि. २५.०७.२०२५
९. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. पीएमएस-१२२५/प्र.क्र.१०४/का.१२, दि. २८.०७.२०२५
१०. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. केंद्रिय-२०२५/प्र.क्र.९७/का.१९, दि. २९.०७.२०२५
११. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.४४/कोषा प्रशा-४, दि. १८ जून, २०२५
१२. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा-प्रशा-४, दि. ३०.०७.२०२५
१३. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. बीयुडी-२०२५/प्र.क्र.१०५/कार्या-६, दि. ११.०८.२०२५

प्रस्तावना :-

भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, पीएमएस यांच्या वाचा क्र. (०२) येथील कार्यालयीन ज्ञापनाद्वारे दि. ०१.११.२०२५ पासून पुढील काळात सर्व राज्यांमध्ये सर्व केंद्र पुरस्कृत योजनांची अंमलबजावणी SNA SPARSH कार्यपद्धती अंतर्गतच करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यानुसार आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत

राबविण्यात येणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत योजना SNA-SPARSH कार्यपद्धती अंतर्गत स्थानांतरित (on board) करण्यासाठी वाचा क्र. (८), (९) व (१०) येथील शासन निर्णयान्वये संबंधित समन्वय अधिकारी व एकल समन्वय यंत्रणा घोषित करण्यात आले आहेत. त्याचप्रमाणे, वित्त विभागाच्या वाचा क्र. (६) मधील शासन निर्णयामधील परिच्छेद-६ अनुसार महाराष्ट्र राज्य सायबर कोषागार कार्यालय, मुंबई या कार्यालयातून आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनांची (SLS) देयके आहरित करण्यासाठी संदर्भ क्र. (१२) येथील शासन निर्णयान्वये आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात आले आहेत.

२. भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभागाचे निर्देश तसेच, वाचा क्र. (०४) येथील परिपत्रकान्वये वित्त विभागाने निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वेळेवर वितरित करण्यासाठी एसएनए-स्पर्श (SNA SPARSH) या पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपद्धतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनांनिहाय (SLS) भारतीय रिझर्व्ह बँकेत आहरण खाते (Drawing Account) उघडणे आवश्यक आहे.

३. भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली यांच्या वाचा क्र. (०२) येथील कार्यालयीन ज्ञापनान्वये आणखी ३७ केंद्र पुरस्कृत योजनांचा एसएनए-स्पर्श (SNA SPARSH) कार्यपद्धतीवर नव्याने अंतर्भाव करण्याचा निर्णय केंद्र शासनाने घेतला आहे. सदर कार्यालयीन ज्ञापनासोबतच्या परिशिष्ट-१ मध्ये ३७ केंद्र पुरस्कृत योजना नमूद आहेत. या परिशिष्टाच्या अ.क्र. ३६ वर जनजाती मंत्रालयामार्फत राबविण्यात येणारा 'अनुसूचित जमाती विकास कार्यक्रम (पीएम वनबंधू कल्याण योजना) [Programme for Development of Scheduled Tribes (PM Vanbandhu Kalyan Yojna)]' हा Umbrella Programme दर्शविण्यात आला आहे. त्यानुसार पीएम वनबंधू कल्याण योजना या Umbrella Programme मधील आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या १. PM JANMAN, २. POST MATRIC SCHOLARSHIP, ३. Administrative cost to States, ४. DA JGUA, ५. PM AAGY व ६. Support to TRI या केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वेळेवर (Just -in-Time) वितरित करण्याकरिता एसएनए-स्पर्श (SNA SPARSH) [समायोजित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण (Real Time System of Integrated Quick Transfers)] या पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपद्धतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेत केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनांनिहाय (SLS) आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

'अनुसूचित जमाती विकास कार्यक्रम (पीएम वनबंधू कल्याण योजना) [Programme for Development of Scheduled Tribes (PM Vanbandhu Kalyan Yojna)]' हा Umbrella Programme दर्शविण्यात आला आहे. त्यानुसार पीएम वनबंधू कल्याण योजना या Umbrella Programme मधील आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वेळेवर (Just -in-Time) वितरित करण्याकरिता, एसएनए-स्पर्श (SNA SPARSH) [समायोजित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण (Real Time System of Integrated Quick Transfers)] या पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपद्धतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी, भारतीय रिझर्व्ह बँकेत पुढील केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनांनिहाय (SLS) आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे :-

अ.क्र	चार अंकी सांकेतांक/ योजना (scheme)	राज्य संलग्नित योजना सांकेतांक (SLS code)	केंद्र हिस्सा	आहरण व संवितरण अधिकारी (DDOs)	एकल समन्वय यंत्रणा (SNA)
०१	4222 Pradhanmantri Janjati Nyaya Maha Abhiyan (PM Janman) प्रधानमंत्री जनजाती आदिवासी न्याय महा अभियान (पीएम जनमन)	MH601 MH- Pradhanmantri Janjati Nyaya Maha Abhiyan (PM Janman)	१०० %	लेखाधिकारी, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक	आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक
०२	3373 Post Matric Scholarship-Tribal भारत सरकार पोस्ट मॅट्रीक शिष्यवृत्ती	MH159 MH-Post Matric Scholarship (Government of India Scholarship)	केंद्र हिस्सा: ७५ % राज्य हिस्सा: २५ %		
०३	4188 Administrative Cost to State for Implementation of Schemes राज्यांच्या अंमलबजावणीसाठी प्रशासकीय खर्च	MH562 MH- Administrative Cost to State for Implementation of Schemes	१०० %		
०४	4311 Dharti Aaba Janjatiy Gram Utkarsh Abhiyan (DA JGUA) धरती आबा जनजातीय ग्राम उत्कर्ष अभियान (डीए जेजीयुए)	MH665 MH-Dharti Aaba Janjatiy Gram Utkarsh Abhiyan (DA JGUA)	१०० %		
०५	3380 Pradhan Mantri Adi Adarsh Gram Yojana (PM AAGY) प्रधानमंत्री आदि आदर्श ग्राम योजना (पीएम एएजीवाय)	MH250 MH-Pradhan Mantri Adi Adarsh Gram Yojana (PM AAGY)	१०० %		
०६	3548 Support to Tribal Reaserch Institutes नियोजन व संनियंत्रण शाखा, जनजाती संशोधन व प्रशिक्षण संस्था	MH335 MH-Support to Tribal Reaserch Institutes	१०० %	लेखाधिकारी, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे

२. वित्त विभागाने वाचा क्र. (०४) येथील परिपत्रकान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांमधील अ.क्र.०१ ते ०७ अनुसार उक्त नमूद केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनानिहाय (SLS) भारतीय रिझर्व्ह बँकेत आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्याबाबत संबंधित एकल समन्वय यंत्रणा (SNAs) आणि आहरण व संवितरण अधिकारी (DDOs) यांनी आवश्यक ती कार्यवाही त्वरेने पूर्ण करावी.

सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र. ५४/२०२५/कोषा प्रशा-४, दि. ०५.०८.२०२५, अनौपचारिक संदर्भ क्र. व्यय-१४, ८१७/२०२५, दि. १४.०८.२०२५ व महालेखापाल यांच्या कार्यालयाने अनौपचारिक संदर्भ क्र. ख.वि./चा-१/आदिवासी विकास विभाग/यूओआर-१३३/२०२५-२६/८२१, दि. २६.०८.२०२५ अन्वये दर्शविलेल्या सहमतीस अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून, त्याचा सांकेतांक २०२५०८२६१८२७४५५२२४ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरी करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(शंकर त्र्यं. जाधव)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
३. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. मा. मंत्री (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
८. मा. राज्य मंत्री (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
९. मा. सदस्य, विधानसभा/ विधानपरिषद (सर्व) यांचे स्वीय सहायक
१०. मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१२. सचिव, आदिवासी विकास विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१३. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक
१४. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
१५. व्यवस्थापकीय संचालक, शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ, नाशिक
१६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य आदिवासी सहकारी महामंडळ, नाशिक
१७. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर/ अमरावती/ ठाणे/ नाशिक
१८. सह सचिव/ उप सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१९. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (सर्व)

२०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) -१ महाराष्ट्र, मुंबई
२१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) -२ महाराष्ट्र, नागपूर
२२. महालेखापाल, (लेखा व परीक्षा) -१ महाराष्ट्र, मुंबई
२३. महालेखापाल, (लेखा व परीक्षा) -२ महाराष्ट्र, नागपूर
२४. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
२५. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई/ नागपूर
२६. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
२७. वित्त विभाग, कार्यासन-१९/वित्तीय सुधारणा/ व्यय-१४/ कोषा प्रशा-४/ कोषा प्रशा-५, मंत्रालय, मुंबई
२८. निवड नस्ती (कार्यासन-०६), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई